

Sermons in Stones #4
8 november 1986 PM.

Vraag 1

Geliefde Osho,

Enige tijd geleden, als antwoord op mijn vraag of verlichting de enige manier is waarop een discipel dankbaarheid kan uitdrukken aan haar meester, hoorde ik u zeggen dat niets de dankbaarheid uit kan drukken. Ik beseft toen dat dankbaarheid iets is waarmee we ons gewoonlijk bijna mee bezwaard voelen, en we dus een uitlaatklep zoeken zodat we verlost zijn van een schuld. Als de discipel haar dankbaarheid niet kan uitdrukken – en wat zou een meester er eigenlijk mee moeten? – schijnt het mij dat het een soort kwaliteit in je kan worden die jou zou kunnen transformeren.

Wilt U alstublieft commentaar geven?

Maneesha, het pad van de mysticus is het pad van groeiende kwaliteiten, van het transformeren van het kwantitatieve in het kwalitatieve. Bijvoorbeeld, liefde kan een kwantiteit zijn – en zoals liefde in de wereld van slapende mensen wordt begrepen, is het een kwantiteit; vandaar dat ze gevolgd wordt door jaloezie.

Als ik van je houd, ben jij voortdurende angstig dat ik misschien ook van iemand anders kan gaan houden. En met een gedeelde liefde zul je niet dezelfde hoeveelheid krijgen die je voorheen kreeg.

Jaloezie is niets dan een uitdrukking dat liefde nog steeds een kwantiteit is in jouw mind: gedeeld, wordt ze minder; gedeeld met veel mensen krijg jij steeds minder. Vandaar dat een alleenrecht nodig is, zodat jij de hele portie kan hebben.

En beide geliefden zijn, vanwege dit stomme idee, achterdochtig, zijn altijd elkaar aan het bespieden. Als jouw echtgenoot je ziet lachen met iemand anders, is dat zelfs genoeg om een ruzie te creëren, een conflict, een gevecht. Jouw lachen is zijn alleenrecht. Je kunt niet ergens anders lachen, je kunt niet vreugdevol zijn met iemand anders; je bent beperkt tot een gevangenschap. En dezelfde manier waarop jij beperkt bent, een gevangene bent, creëer jij op jouw beurt een gevangenis voor jouw gevangenisbewaker. Alle geliefden functioneren als bewakers voor elkaar.

Vandaar dat liefde zo veel rozen belooft maar enkel doornen brengt, sterren belooft maar slechts wonden geeft.

De ontwaakte mens, de mens die bewust is van zijn daden, van zichzelf, transformeert elke kwantiteit in kwaliteit. Zijn liefde wordt een liefdevol zijn. Hij is een liefhebbend mens.

Het liefdevol zijn nu is geen kwantiteit, het is een kwaliteit. Het wordt niet beperkt tot één iemand, het heeft niets met de ander van doen, het heeft iets te maken met jezelf. Jouw hart stroomt over met een liefdevolle energie; iedereen is uitgenodigd... wie er ook ontvankelijk voor is.

Hetzelfde is waar wat andere ingrediënten van je bewustzijn betreft.

Dankbaarheid is ook een van de meest belangrijke dingen in de innerlijke wereld van de mens. Maar onthoud altijd het onderscheid: als dankbaarheid een kwantiteit is, dan zul je erdoor bezwaard worden want kwantiteit is materieel, en materie heeft gewicht; je moet ervan verlost worden.

En toen ik zei dat er geen manier is om je dankbaarheid aan de meester te tonen, ontstaat er natuurlijk een probleem: wat ga je doen met deze last? Je zult er onder vergruisd worden. Het kan verkeerd aflopen.

Maar dankbaarheid kan getransformeerd worden in een dankbaar zijn. Een dankbaar wezen heeft niets met kwantiteit te maken; het is een kwaliteit. Je bent eenvoudig dankbaar – niet enkel tegenover de meester, want het idee van dankbaar zijn alleen aan de meester is opnieuw een overblijfsel van je oude ideeën van het alleenrecht. De meester is er om je vrij te maken; de meester moet al je begrenzings vernietigen die je beperken, je gevangen houden.

Als je dankbaar bent, ben je dankbaar voor de aarde, je bent dankbaar voor de lucht, je bent dankbaar voor de sterren, je bent dankbaar voor de zee, je bent dankbaar voor het hele bestaan. Dit is de enige manier om je niet bezwaard te voelen.

Dankbaarheid wordt omgezet van materie in energie. Materie is als steen – zwaar en hard. Zodra het getransformeerd wordt in kwaliteit, wordt het gewoon een energie, een stralende energie. En energie kan nooit beperkt blijven – haar leven is in de stroom van het ene einde van de eeuwigheid tot het andere einde; dit hele universum is haar ruimte.

Een enkel mens kan het hele universum vullen met zijn dankbaar zijn, met zijn liefdevol zijn, met zijn vriendelijk zijn, en er zal geen last op hem zijn. In feite zal jij je des te lichter voelen, hoe groter de transformatie van kwantiteit naar kwaliteit is. Er komt een moment waarop je alles getransformeerd hebt wat materieel in je is. In het onstoffelijke ben je verlost van gewicht – dan werkt de zwaartekracht niet op je.

Dan heb je vleugels en het hele uitspansel is van jou. En er zijn uitspansels voorbij uitspansels, en ze zijn allemaal van jou.

Liefde voor de meester, dankbaarheid tot de meester moet jou vrijheid brengen. En dat is alleen mogelijk als je begint zelfstandige naamwoorden te veranderen in werkwoorden. Het bestaan bestaat uit werkwoorden.

Zelfstandige naamwoorden zijn ficties door de mens gecreëerd.

In het bestaan is er niets wat door een zelfstandig naamwoord wordt aangeduid. Je zegt dat dit een boom is, maar heb je er ooit bij stil gestaan? Terwijl je zegt dat dit een boom is, brengt de boom nieuwe bladeren voort, oude bladeren vallen af. Nieuwe bloemen openen zich, oude bloemen zijn aan het verdwijnen. Het is geen dood ding; daarom kan het geen zelfstandig naamwoord kan zijn. Het is een levende entiteit, het is in constante verandering.

Het woord 'boom' geeft een verkeerd idee, alsof er iets onveranderlijks is. Het zou beter zijn hem een 'bomende' te noemen – want de boom is in voortdurend beweging. De rivier is 'rivierende' ze is een beweging, ze is niet oudbakken, ze is niet dood. Met andere woorden, het bestaan bestaat niet uit dode materie, het bestaat uit levende energie.

Er is niets duurzaam behalve verandering. Als je met bewustzijn je last in vleugels kunt omzetten, je rijkdom in geurigheid, zul je onbelast zijn en het hele bestaan zal mooier zijn, zal meer gracieus, zal meer gelukkig en een zegening voor je zijn. Het zal bloemen op je blijven regenen. Je hebt jouw bestemming vervuld – het hele bestaan verheugt zich.

Er zijn mooie verhalen.... Ik zal ze verhalen noemen omdat je op geen enkele manier kunt bewijzen dat het feiten zijn. Ik zou er graag aan denken alsof het feiten zijn.

Er wordt gezegd dat waar Gautama Boeddha ook ging, dat de bomen plotseling groen werden, vol bloemen en bladeren, zelfs als het niet het seizoen voor ze was. De mensen wisten dan dat Boeddha hier langs gekomen was, door enkel naar de bomen langs de kant van de weg te kijken – want het hele bos was kaal, dor, geen bladeren, geen bloemen; het was niet het seizoen.

Het doet aan als fictie. Maar in diepere zin is het een werkelijkheid. Misschien waren de bomen niet zichtbaar groen geworden met bloemen en blad, maar onzichtbaar voelden de bomen alsof de lente was gekomen. Als iemand de hoogste piek van bewustzijn heeft bereikt, is het niet een individuele prestatie. In hem heeft het hele universum haar diepste verlangen bereikt. Het spreekt vanzelf dat het hele bestaan zich gaat verheugen en dansen en zingen.

Onthoud gewoon: zelfs dingen die mooi en goed zijn kunnen een last worden, en zodra ze een last worden kun je zelfs beginnen wraak te nemen op iemand.

Grote meesters werden verraden, en ze werden verraden door hun grote discipelen – niet door hun gewone leerlingen, maar door hen die heel dichtbij hen stonden.

Het is enorm interessant om in de psychologie hiervan te gaan. Wat is er er met Judas gebeurd? Hij was erg intiem met Jezus. Hij was de meest intelligente van Jezus' discipelen, hij was de enige die gestudeerd had, en de enige met een scherp intellect. Wat is er met hem gebeurd?

Oppervlakkig gezien zijn de feiten heel simpel. Hij verraadde; hij verraadde omdat de vijanden van Jezus hem dertig zilverstukken boden.

Dit is volstrekte nonsens. Iemand met de kwaliteiten van Judas kan een meester met de kwaliteit van Jezus niet verraden voor dertig zilverstukken. Er moet veel meer aan de hand zijn. Misschien was Jezus een last aan het worden.

Jezus gaf hem zoveel liefde, en er was geen manier om dat te beantwoorden.

Jezus gaf hem zoveel inzicht in het bestaan, en er was geen manier om zijn dankbaarheid te tonen. Jezus deed alles voor zijn spirituele groei wat een meester zou moeten doen.

Maar je moet altijd onthouden dat iemand aan wie steeds goed gedaan wordt ook een individu is. Hij kan niet steeds maar nemen omdat het diep van binnen vernederend is. Het is een spirituele belediging. En er zit een grens aan wat iemand kan verdragen. Iets wat zo lieflijk en mooi was kan precies in het tegendeel veranderen, kan vergif worden.

Het was gewoon om zichzelf te ontlasten dat Judas Jezus verraadde.

En ik zeg het met zekere autoriteit: Toen hij zag wat hij iemand had aangedaan die altijd niets dan liefde geweest was, niets dan compassie, die altijd bereid was alles te geven; toen hij de kruisiging en de marteling zag en hij besepte wat hij gedaan had, hing hij zich binnen vierentwintig uur op aan een boom en doodde zichzelf.

Christenen spreken niet over de zelfmoord van Judas. Maar het hele geheim zit in de zelfmoord van Judas – niet in de kruisiging van Jezus.

Judas kruisigde zichzelf – en al die dertig zilverstukken die hij op de grond gegooid had – duiden iets aan wat dieper gaat dan een historisch feit, iets wat meer de innerlijke wereld aangaat. Op een bepaald punt werd hij zo zwaar belast dat hij boos werd op Jezus.

Hij was een discipel: hij hield zijn hele leven van Jezus en was Jezus dankbaar.

Maar Jezus vertelde hem niet, en evenmin onderzocht hijzelf, hoe je liefde kunt transformeren als ze een last wordt, of dankbaarheid als ze een last wordt, hoe je het gevaar moet vermijden dat al deze mooie gevoelens verworden tot vergif.

Maar toen hij Jezus gekruisigd zag worden, verdween plotseling alle boosheid. In de plaats van boosheid was er enkel wroeging – en geen gewone wroeging; hij smet die dertig zilverstukken neer en pleegde zelfmoord. Zijn zelfmoord is zo veelbetekenend.

En de zwijgzaamheid van de Christenen over zijn zelfmoord is ook veelbetekenend: ze wensen het er niet bij te halen want met het introduceren ervan zullen ze dieper moeten gaan dan de oppervlakkige feiten van de geschiedenis. Geschiedenis bestaat slechts uit dagbladen, verzameld, gewoon oppervlakkig. Het geeft geen enkel inzicht. En als het enkel met Jezus het geval was, zou je kunnen denken dat het misschien een uitzondering is. Dat is niet zo. Het is gebeurd met bijna elke grote meester. Toen ik zag dat het met Mahavira gebeurde, dat het met Gautama Boeddha gebeurde, begon ik te denken dat er veel meer aan de hand was dan het simpele feit dat sommige belangrijke discipelen de meester verraden – maar waarom?

Zoals ik het zie komt het doordat de wetenschap van de relatie tussen de meester en discipel nog niet helemaal ontdekt is. Dit is een van de basis bijdragen die ik de wetenschap zou willen geven: dat een meester zich ervan bewust moet zijn om de discipel niet te belasten tot een zodanig punt dat wat mooi was, vernederend begint te worden, beledigend.

Ik moet eraan denken....

Ik had een vriend die een groot politicus was. Hij was de minister van onderwijs, met een groot verlangen om op een dag zelfs nog hoger op te komen, tot de hoogste post in het land. Hij was ook een erg rijk man. Een enkele keer, als ik niet op reis was, kwam hij naar me toe om vragen te stellen over vrede, stilte, ontspanning.

En ik zei tegen hem, “Als jij jouw ambities niet laat varen, kun je geen vrede vinden en kun je niet stil zijn en kun je niet ontspannen – want in een concurrerende wereld waarin jij niet de enige bent die probeert de eerste minister van het land te worden heb jij het spel verloren, als jij je gaat ontspannen en de anderen ontspannen niet. Zij die in staat zijn gespannen te blijven en blijven doorstormen, die zich haasten, die bijna gek zijn, zullen zelfs niet stoppen totdat zij de hoogste piek bereikt hebben.”

Hij zei, “Dit is erg moeilijk. Ik kan de ambitie niet laten gaan, ik ben zo ver gekomen – nu is het doel slechts twee stappen verwijderd. Als ik eenmaal het doel bereikt heb, zal ik de politiek vaarwel zeggen en zal ik bij jou gaan zitten en mediteren, en doen wat je ook zegt. Maar tot die tijd kan ik efficiënter concurreren als ik wat rust in mijn hoofd kan hebben, een beetje stilte in het hart, een beetje ontspanning.”

Ik zei, “Dat is een contradictie.” Steeds weer was het opnieuw hetzelfde. Ik zei tegen hem, “Ik zal nooit van standpunt veranderen, en ik denk niet dat jij van standpunt gaat veranderen – waarom tijd verspillen? Heb je geen ander probleem?”

Hij zei, “Ik heb zoveel problemen. Over één probleem in het bijzonder wilde ik vandaag aan je vragen...”

En zijn probleem was dat hij een erg vrijgevig man was, maar erg trots. Hij was niet geboren in de familie waarvan hij het hoofd was geworden – hij was geadopteerd. Hij was arm geboren, en plotseling was hij een van de rijkste mensen in het land geworden. Al zijn bloedverwanten waren erg arm. Hij had al die verwanten rijk gemaakt – gaf hen fabrieken, gaf hen winkels, gaf hen zoveel geld als mogelijk was omdat hij zoveel had.

Hij zei tegen me, “Het probleem is dat niemand van me houdt. Ik heb iedereen wat gegeven – mijn vrienden, mijn familie, zelfs vreemden zijn naar me toe gekomen en ik heb nooit ergens nee tegen gezegd. Maar niemand houdt van me, ik zie geen enkel respect in hun ogen voor mij en ik ben verbaasd. Ik heb alles gedaan – niemand zou gedaan hebben wat ik heb gedaan.

Ik zei, “Ik wil je een vraag stellen: Heb je deze mensen toegestaan iets voor jou te doen?”

Hij zei, “ik ben een erg trotse man. Ik zou nog liever sterven, maar ik zal niets vragen. En in feite is het niet nodig; ik heb alles. Ze kunnen niets voor mij doen, ik heb het niet nodig.”

Ik zei, “Het probleem is erg duidelijk; zij zijn respectloos, ze zijn liefdeloos, onvriendelijk, want jij hebt hen belast; jij hebt hen op een erg subtiële manier vernederd. Jij bent de man die kan helpen, die miljoenen roepies aan mensen kan geven en die zelf niets nodig heeft.

Ik zei, “Dat kwetst hun trots. Ik ken jouw vrienden, ik ken de verwanten die je hebt ondersteund en rijk hebt gemaakt. En ik weet dat ze vol boosheid zitten, woede en haat jegens jou. Jij hebt alleen maar goeds voor hen gedaan, maar je begrijpt de menselijke psychologie niet. Jij doet een paar kleine dingen... je hoeft hen niet om grote dingen te vragen, maar je kunt hen iets vragen: ‘Ik houd van je rozen. Kun je een keer een paar rozen naar mij sturen?’ En al hun boosheid zal verdwijnen. Jij hebt veel auto’s. Deze mensen hebben auto’s omdat jij hen geld gegeven hebt. Het is niet nodig voor jou, maar een enkele keer kun je hen bellen en zeggen, ‘Ik heb je auto nodig; kun je de auto sturen?’ Jij hebt je eigen gastenverblijven, je hebt geen hulp van iemand anders nodig, maar een enkele keer kun je een vriend vragen: ‘Als jouw gastenverblijf beschikbaar is, een van mijn vrienden komt en ik zou graag willen dat jij voor hem zorgt – wil je me dat genoeg doen.’

En je kunt de hele atmosfeer om je heen veranderen; dan zijn ze jouw gelijken. Op dit moment heb je hen gereduceerd tot zo'n staat – jij bent zo hoog, zo boven hun bereik – zij zijn als insecten die op de aarde kruipen.”

Hij zei, “ik heb er nooit op deze manier over gedacht.”

En tien jaar later kwam ik hem in de trein tegen en hij vertelde me, “Jij had gelijk. Ik begon kleine dingen te vragen, die niets betekenen, en ze zijn allemaal veranderd. Nu is er geen boosheid, geen haat, geen vernedering; ze voelen zich gelijkwaardig omdat ze weten dat ze iets voor me gedaan hebben. Het is niet alleen ik die altijd dingen voor hen doet; zij hebben ook dingen voor mij gedaan. Al is het alleen maar het brengen van een paar rozen uit hun tuin.”

De relatie tussen meester en discipel is erg subtiel. En in het verleden is het niet begrepen waarom meesters zijn verraden. Als dit begrip deel wordt van de relatie in de toekomst, zal geen meester verraden worden; er zal geen reden voor zijn. Maar de meester moet begrijpen dat de discipel ook maar een mens is – en dit spel zou niet een eenrichtingverkeer moeten gaan waarbij de meester steeds geeft en de discipel alleen maar ontvangt. De meester moet in staat zijn – of hij het nodig heeft of niet; misschien heeft hij het niet nodig – toch het idee aan de discipel te geven dat hij iets voor de meester kan doen. Als Judas iets voor Jezus had kunnen doen, zou er geen kruisiging geweest zijn.

Dus jouw vraag is veelbetekenend. Zet je dankbaarheid om in dankbaar zijn – en niet alleen aan de meester; de meester is slechts een deur. Voorbij de deur is het hele bestaan.

Hecht je niet aan de meester – want de meester is enkel de omlijsting van de deur. Hij biedt je een opening in het bestaan, hij is geen muur. Maar onthoud dat je niet gehecht raakt aan de omlijsting; je moet voorbij de omlijsting gaan. Er is geen reden voor verraad. Gewoon doorgaan.

En laat elke ervaring in je een expanderend energieverschijnsel worden, een resonantie –niet als een steen, solide en zwaar, maar zonder gewicht... gewoon uitgespreid over de hele ruimte, zonder begrenzing.